

Izveš:

- Znaš izračunati celoto

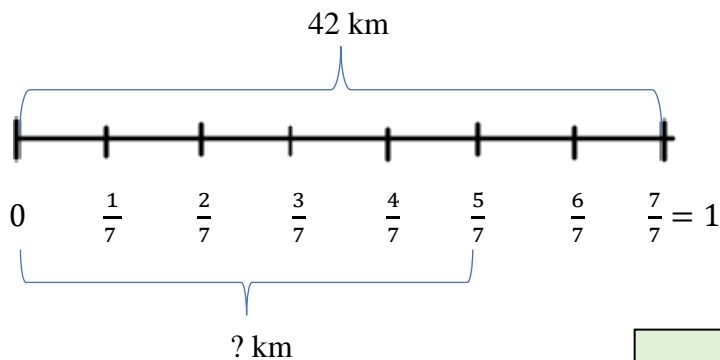
Zadnjo uro si računal del celote. Danes si bomo pogledali, kako bi rešili nalogo če računamo celoto. Spomni se naloge:

Rokov bratranec se je prijavil na Ljubljanski maraton. Ko je bil že na drugi polovici proge in pošteno utrujen, je ob strani zagledal oznako $\frac{5}{7}$ proge. Stisnil je zobe in zdržal do konca 42 kilometrov dolge proge.

RAZMISLI Koliko kilometrov je še imel do konca?

Pomagaj si s sliko. Nariši daljico dolgo 7 cm in jo razdeli na 7 enakih delov.

Račun: $\frac{5}{7}$ od 42 km =

$$= (42 \text{ km} : 7) \cdot 5 =$$

$$= 6 \text{ km} \cdot 5 = 30 \text{ km}$$

Naloga nas sprašuje, koliko ima še do cilja.

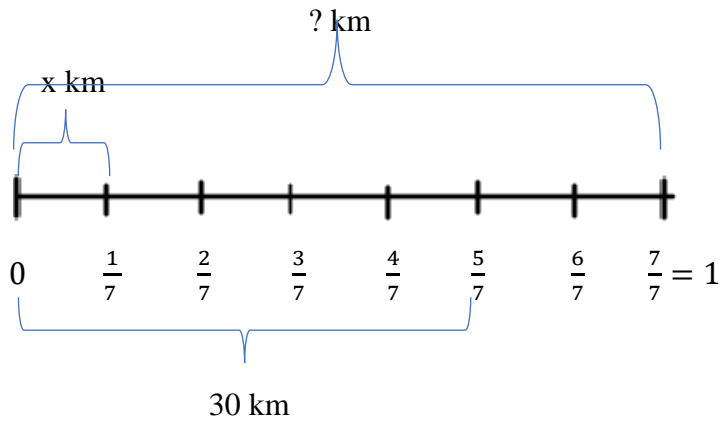
Pretekel je 30 km, proga je dolga 42 km, torej ima do cilja še 12 km.

- Najprej izračunamo koliko km je $\frac{1}{7}$ poti.
Ker je pot dolga 42 km, moramo $42 : 7 = 6$
- Ker je že pretekel $\frac{5}{7}$, moramo izračunati še 5takih delov, torej pomnožimo s 5:
 $6 \cdot 5 = 30 \text{ km}$
- Do cilja ima še: $42 \text{ km} - 30 \text{ km} = 12 \text{ km}$

Danes nalogo zastavimo drugače.

Rokov bratranec Žan je tekel na maratonu. Pretekel je že 30 km poti, kar je $\frac{5}{7}$ celotne proge. Kako dolga je proga?

Razmisli in sklepaj, pomagaj si s sliko:

- Ker je pretekel $\frac{5}{7}$ proge, predstavlja $\frac{1}{7}$ 5-krat manjšo razdaljo.
- Torej moramo 30 km deliti s 5, dobimo 6 km.
- $\frac{1}{7}$ proge predstavlja 6 km
- $\frac{7}{7}$ je 7-krat več, torej moramo 6 km pomnožiti s 7 in dobimo 42 km

Zapis računa:

$$\frac{5}{7} \text{ od } x = 30 \text{ km}$$

- namesto x lahko vzamemo drugo oznako (c = celota)

$$x = (30 : 5) \cdot 7$$

$$x = 6 \cdot 7$$

$$x = 42 \text{ km}$$

Odg.: proga je dolga 42 km.

2. pogledjmo si še en primer:

Jure je prebral že 70 strani knjige, kar je $\frac{7}{12}$ knjige. Koliko strani ima knjiga?

Računa:

$$\frac{7}{12} \text{ od } c = 70$$

$$c = (70 : 7) \cdot 12$$

$$c = 10 \cdot 12$$

$$c = 120$$

Odg.: Knjiga ima 120 strani.

V učbeniku na strani 81, reši 11 in 12 nalogo. Nalogo rešuj s postopkom.

Nalogo slikaj in vstavi v mojo spletno učilnico.